

Brassói Ujlap

Szerkesztőség: Kolostor-u. 23. sz. — Telefon 110.
Kiadóhivatal Hentschel H., Kapu-u. 72.
Telefon 356.
Fióközllet Kolostor-u. 25.

Társadalmi napilap.
Megjelenik vasárnap és ünnepnap kivételével mindennap d. u. 5 ó.
Felelős szerkesztő: **Kölcze Károly dr.**
Szerkesztő: **Buszek Béla.**

Előfizetési árak:
1 óra házhoz hordva 60 fill.
Vidékre postán küldve 1 K.
Egyes szám ára 2 fillér.

Egyházi alapítványi pénzek és a „Népszava“

I.

Brassó, 1911. jan. 19.

Napoleonnál egy izben kihallgatásra jelentkezett egy Lareveillère-Lepaux nevű francia. Előadta a császárnak, hogy kitalált egy új vallást, mely felette áll a katolikusnak, de bámulatos, hogy még sem akar elterjedni.

Polgártárs, — kérdezte erre Napoleon, ki nagy emberismerő volt — ön az Ur Jézussal akar versenyezni? Nos, tudja mit, tegyen akkor mindennek előtt? Feszítse magát ön is egy pénteki napon keresztre és igyekezzen azután vasárnapra feltámadni.

Napoleon ezzel azt akarta kifejezni, hogy ha valaki új találmánnyal lép a világ elé, annak legalább is olyan jónak kell lenni, mint a mit tökéletesíteni akart.

Képzelték, hogy a lefűzött francia milyen savanyu képpel távozott, mert kiérezhette, hogy a lángeszű hódító mit tart az ő új vallásáról.

Ez az eset jutott eszünkbe, midőn a Népszava a minapi számában afelett kesereg, hogy a magyarországi katolikus egyházmegyei alapítványi pénztárak milyen nagy összegeket kezelnek és valószínűleg azt sajnálja, hogy még mindig nem jutott oda az ország, hogy ezt a pénzt a vörös vezérek terve szerint lehetne felosztani.

Pedig, gondolják magukban, mi csoda dárídókat lehetne ebből rendezni Duez polgártárs mintájára, ki nemrégiben is néhány csekély millió korona egyházi vagyon elsikkasztásával járult a „szociális-ügy“ rendezéséhez.

Nos hát mi biztosítjuk a „Nép-

szavát“, ha a világtörténelemből csak egy példát tud felhozni, hogy a szocialisták és kummunisták valaha több könnyet törültek le a kezükbe jutott hatalommal és jobb társadalmi helyzetet teremtettek a szegény néposztálynak, mint azt a kath. Egyház tette, vagy legalább is csak annyira szívükön viselték a kisemberek nyomorát, mint az Egyház, mi leszünk a legelsők, kik feladjuk velük a harcot és azt kiáltjuk: „Hát jöjjön a jobb, ha van, ide vele! Oldjuk meg a szociális kérdést“.

Azonban a történelem, amelyet nem ok nélkül neveztek el az „élet mesteré“-nek azt mutatja, hogy a szociáldemokrata uralom nyomán csak vér, zsarnokság, halálhörgés és ezreknek nyögése fakad. Nem haladás, ha nem visszaesés, — nem közjólet, hanem minden jognak lábba tiprása jellemzi azokat a rövid korszakokat, midőn egy vagy más országban sikerült a hatalom polcára feljutniok. Tesék végig lapozni a történelmet az ó-kortól kezdve a portugál forradalomig.

Ne járjunk olyan

vendéglőkbe, sörcsar-

nokba, kávéházakba,

ahol a „Brassói Ujlap“-ot

nem találjuk.

A portugál nemzet forrong.

Mi mindent ígértek a portugál forradalmárok, ha létre jön a köztársaság. Ime az álom valóra vált s még sem boldog Portugália. A papi hatalomra már nem foghatják, hogy ez

akadályozza a nép boldogulását. Tán reájuk nézve épen ez a legnagyobb baj. Most kapnak fűhöz fához, hogy hatalmukat a támadással szemben megvédelmezzék. De a hamu alatt ég a tűz, nehéz ez ellen védekezni. A nép tudatára ébredt, hogy megcsalták, hamis ígéretekkel félrevezették. A nép érzi, hogy szegény, mert még a hit vigasztól is már részben megfosztották. Azért általános az ellenszenv a köztársaság ellen.

Lehet valóra válik a jóslás, hogy nem lesz hosszú életű a köztársaság.

Még a hadsereg is elégedetlen a vezetéssel.

Érzi a helyzet nehézségét, Braga, a fődíktátor s egyszersmind szabad gondolkodó, mert egyik lakománig nyilatkozott:

„Hatalommal kell a respublikát megerősíteni s csak aztán részesíteni a népet a szabadság áldásaiban. Az iskolákat államosítjuk, a vallásoktatást eltöröljük, a templomokat és kolostorokat bezárjuk, a házasságot államilag köttetjük s bontatjuk fel; s ha mind ez megvan, akkor rombadőltek az egyház és a királyság utolsó pillérei is. Tudom, vér is fog folyni, portugálok vére; de a szent szabadság és a köztársaság áldozatokat kíván. Széles a világ, akinek a mai alkotmányunk nem kell, menjen ki s keresse más országot. Portugália a köztársaságé!“

Machadó belügyminiszter pedig így nyilatkozott: „Bármennyire rugdalózik is a pápa, a papság, a jezsuitizmus, mi le fogjuk őket tiporni“. Kéri végül hallgatóit, hogy a papság és buta nép előtt erről ne szóljanak.

Ime a felvilágosult kor fiainak nyíltsága és őszintesége! Ime a gondolat szabadság hirhedt apostolai! Ily eszközöktől sem riadnak vissza, hogy a hatalmat megtarthassák. Nem ismernek szentet, nem semmi igazságot, ha önző érdekeikről van szó. Ilyenek a szabadkőművesek!

Kovács István

Czipésmester

Brassó, Fekete-utca 18.

Elegáns és kifogástalan cipőket legujabb divat szerint felelőség mellett készítenek. Javításokat elvállalok pontos kiszolgálás és szolid árak mellett.

Hirek.

Brassó 1911. január 19.

Személyi hír. Meisel J. apát-plebános ma haza érkezett.

Adomány. Özv. Szobovits Jenőné a Napközi Szent Antal Gyermekotthon céljaira 3 koronát adományozott. Fogadja a nemes szívi adakozó a szegény gyermekek nevében az otthon vezetőségének hálás köszönetét.

Az első törvény. A hivatalos lap mai száma hozza — a polgári perrendtartásról szóló 1911 évi I. törvénycikket. Szentelést nyert 1911 január 8-án. Az országos törvénytárban január 15-én hirdettetett ki. Életbelépéséről külön törvény intézkedik majd.

Dadának kerestetik jóvaló munkás asszony vagy leány a Szent János-utcai óvodához.

Kinevezés. A m. kir. igazságügyminiszter Réthy Géza kir. törvényszéki irodai igazgatót a jelenlegi állomás helyen való meghagyása mellett a IX-ik fiz. osztba. irodai igazgatóvá nevezte ki.

A róm. kath. Egyházi Énekhar pénteken este 8 órakor a róm. kath. el. isk. rajztermében összejövetelt (férfi és női kar) tart. A tagok pontos és teljes számban való megjelenését annyival is inkább kéri az elnökség, mert a hangverseny megtartásának napja rohamosan közeledik.

Az elveszett pénzeslevél megtalálói. Lapunkban 1910 július 12-ikén — megemlékeztünk arról, hogy Simon János a Brassó-állomás postahivatal pénzeslevélkézbesítő könyvéből egy 3400 kor. értékű levelet vesztett el. A levél megtalálóját nem jelentkezett s így az összeget neki kellett megtérítenie. A napokban az egeresi csendőrség Masztea Todor s Tresztea Todor almásrákosi illetőségű lakosok személyében eltogta s letartóztatta a megtalálókat, kik azon időben a kénsavgyárban voltak, mint munkások, alkalmazva s a pénz megtalálása után nemsokára eltávoztak a városból. A lakásukban talált 520 korona kézpénzt, valamint egy 1000 koronára szóló betétkönyvet a csendőrség lefoglalta. A csendőrség ez ügyben nyomoz még, mert nincs kizárva, hogy többben osztoztak ez összegben.

Zsidó Talpra magyai. Egyik budapesti (természetesen a ghetto-beli) trafikban ma egyik olvasónk épp akkor nyitott be, midőn a déli harangszó igején a trafikos mama „imára“ hívta a fiát. A kedves, görbelábu kis neolog, a trafikban jelenlevők mulattatására a következő versikét vszavolta el:
Talpra zsidó hív a mama,

Kész az ebéd, sült a liba,
Tojást együnk és riquetet,
Finom bolesz, meg soletet,
A magyarok istenére esküszünk, esküszünk,

Hogy mindig koser-hust eszünk.

A kis kazár diadalmasan nézet szét.
Jól tette — Senki sem akadt, aki egy kis pedagógiai pofonnal helyre billentette volna a korán begyöpösödött agyvelő egyensúlyát. Alig 5—6 éves a zsidó és már is ilyen versikét mond, amiben a vallás, a magyarság kigunyolása foglaltatik. Ime, a zsidó pedagógia, mely a versikét szavaló apró kazárokból „diadalmas fajt“ farag a Galilei-körök és Népszavak számára. Jó ezt is tudni és megjegyezni.

Lodopulos³ vallott. Stefan Dimitrescu, ki általánosan a Lodopulus nevet használta beismerte, hogy ő azonos az Európaszerte körözött Dimitrescu-val. A tegnapi délutáni gyorsvonattal Paraianu Szilárd bukaresti rendőrbiztos Brassóba érkezett s ő ki Dimitriut gyakran tartóztatta le, felismerte. Ennek alapján tett beismerő vallomást. Dimitriu Stefan az ország területéről, egy ízben ki is volt tiltva s a tilalom megszegéséért 30 napra ítélték el. A büntetés kitöltése után a brassói rendőrség illetőségi helyére, Rusztschukba, toloncolja.

Vasutas Bált műsorral egybekötve rendez a brassói máv vonatkísérők és állomásművezetőknek temetkezés és koszorúegylete 1911 február hó 2-án Nr. 1 nagytermében este 8 órakor a melyre ezuton is a rendezőség felhívja a nagyérdemű közönség becses figyelmét annál is inkább, mivel a tiszta jövedelem a vasutas árva és özvegyek felruházása alap javára fordítatik. Jegyek előre válthatók Virág Lajos urnál Mester-utca 11 és az állomáson Keresztes Károly urnál és este a pénztárnál. Család jegy 3 kor. Személyi jegy 1.00 Tagok részére családjegy 2 kor.

A copf veszedelme. Bukarestből jelentik; Különös rendelkezéssel igyekeznek a

T. c.

Alulírott értesitem a nagybecsült hölgyközönséget, hogy a helyi piacon,

Kapu-utca 34. szám I. emelet,
mai kor igényeinek teljesen megfelelő.

NŐIDIVATTERMET

nyitottam.

Egyben értesitem a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy szakképzettségem folytán abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy a legkényesebb igényeket is ki tudom elégíteni.

Készítek úgy angol, mint francia modell szerint legjobb kivitelű ruhákat mérsékelt árak mellett. Legyen szabad megemlítenem, hogy szakismereteimet Budapest egyik elsőrendű női divattermében több éven keresztül alkalmaztatásom folytán gazdagítottam.

Magamat a nagybecsült közönség jóindulatára ajánlván, becses pártfogásukat kérve, vagyok

alázatos szolgálója

Kovács Sándor

női szabó

Brassó, Kapu-utca 34 sz.

bukarestiek rendőrsége a forgalmasabb utcákról a külsőségekre terelni a perditákat. A bukaresti rendőrfőkapitány rendeletet adott ki, hogy a rendőr köteles levágni a haját minden nőszemélynek, akit este tíz óra után az utcán lát. Eddig ötven nőt fosztottak meg ilyen módon a hajától. Hogy ez a rendszabály a kívánt sikerrel jár-e, nagyon kétséges. Mert az az ötven nő abban a biztos tudatban méri a bukaresti éjjeli kózzót, hogy már nincs mit vesztenie.

Ipartestületi bál. Nagyban folynak az előkészületek a folyó hó 22-én vasárnap este 8 órakor a Vigadó összes termeiben megtartandó „Ipartestületi bálra“. A rendezőség mely mintegy 30 tagból áll mindent elkövet, hogy ezen jótékonycélu multság minden tekintetben fényesen sikerüljön.

Apolló bioszkop csütörtök és pénteki műsora.

Uj Seeland (színes látványos.)

Cseléd mizériák (humoros.)

Gárda lovasság (látványos.)

Kutya hűség (dráma.)

Veterán (dráma.)

Házassodjunk (humoros)

Feledékenység netovábbja (hum.)

Leár király (színes dráma.)

A Népszövetség színelőadás programját lapunk vasárnapi száma melléklete gyanánt olvasóinknak megküldöttük. Most pótlólag a szereplők személyében történt változás miatt újból adjuk a teljes programot.

A „Brassói Kath. Népszövetség“ vigalmi bizottsága 1911. január hó 22-én (vasárnap) a Központi (Nr. 1) szálloda nagytermében zászló alapja javára táncmulattal egybekötött jótékonycélu műkedvelői színelőadást rendez, mely alkalommal színe kerül: a mi főntart minket. Karácsonyi életkép az iparos világból. Irta Erdős Károly.

I. felv. — Személyek:

Gombos iparos — Gaudi Géza, Béla fia — Balázs Ferenc, Márta, leány — Benkő Mariska, Dénes István, munkavezető — Csiby Béla. Inasok Bálint Lajos Zantsek Rezső Klein. Hivatalszolga — Palikó Rezső Jankó, háziszolga — Sulák Ferencz

II. felv. — Személyek:

Gombos Béla — Balázs Ferenc, Gombos Márta — Benkő Mariska. Szekeres, gyáros — Csiby Béla. Szekeresné, édes anyja — Egyed Aranka. Vas Péter, segéd Szekeresnél — Székely József. Szekeres segédei — .: — .: — .:.

Előadás kezdete pont 8 ó. este. Előadás után tánc.

Baleset. Pantilion Petrescu a Kolostor-utcában hótakarítással volt megbízva. Munkája közben egy hóval megrakott szekér hátsó kereke megsuszott, s a munkást elütötte. A kerék a lábán keresztül ment. Súlyos sebeivel a lakására szállították.

Tarcsi Pál elvállal mindennemű BUTORCSOMAGOLÁST.

Tudakozódni lehet Kapu-utca 72 sz. a.